

114. Az Ellenpontok című „szamizdat” folyóirat beköszöntője. (Részlet.) Nagyvárad, 1982. március

Meggyőződéseink

[...] ¹ E lap megindítása mindenekelőtt annak az erkölcsi felháborodásnak az eredménye, amely e mai román rendszerrel súlyosbított kelet-európaiság viszonyai között, történeti tapasztalatait mérlegelve, türelmének határaitra ébredt. Ezért a lap célja nem annyira ideológiai vita színterévé válni, mint inkább a szó gyakorlásának pluralizmusa révén megteremteni a felháborodás jogosságának tudatát, s e tudatban megjeleníteni a vállalt kockázatok eszmei és gyakorlati értékét, nélkülözhetetlenségét. Mindannyian tudjuk, akárcsak szerte Európában, hogy e területen sem hisz senki már abban, amit e rendszer intézményeinek igazságérzete kimond, kinyomtat, és aminek hitelét mindannyiunkra rákényszeríti. De ennek ellenére valahogyan nem akarunk hitelt adni önmagunkban annak sem, hogy megalapozott kételyeink ellenére e rendszer teremtette képtelen igazságtalanságok szellemében és gyakorlataként élünk, és ennek megfelelően teremtjük meg épp mi az eljövendő társadalmi változások-alakulások alapvető igazságtalanságainak előfeltételeit.

Épp ezért vállalkozunk arra, hogy minden véleménynek fórumot biztosítsunk. Föl szeretnénk szabadítani az íróasztalfiókokban elfekvő kéziratok szellemét, s nem kevésbé azt a szellemiséget, amely az értelmiségi tudat hátsó udvarában az emberi öntudat értékeit még épen meg tudta őrizni. S ebben az öntudatban szeretnénk testvéri azonosságot vállalni mindazokkal, akiknek hitét, elveit és életét e rendszerre cseperedett felelőtlen rendszertelenség évtizedek óta újra és újra veszélybe sodorja.

Érveinket és eszméinket nem a mai *hivatalos* Magyarország vagy Románia felé akarjuk közvetíteni; meggyőződéseinket és értékeinket ahhoz az európai kultúrához szeretnénk mérni, vagy éppen visszavezetni, amelyet létében e tékozló társadalom olyannyira fenyeget. Az aktuális tényeket, eseményeket, eszméket tárgyaló cikkek, tanulmányok mellett publikációnk gerincét épp az a dokumentum-összeállítás képezné, amely a modern kelet-európai ellenzéki mozgalmak – más országokban jól ismert, nálunk viszont szinte ismeretlen – legfontosabb elméleti eredményeit adná közre, a meggyőzés hatalmaskodását mellőzve, a meggyőződés erejére hagyatkozva csak.

Lapunk nemcsak önismereti fórum kíván lenni. Szeretnénk révén ismerőseivé válni mindazoknak, akiknek mindennapi életét nem keseríti meg a diktatúrák szűkössége, az emberi együttérzés feltűnő hiánya, a félig kimondott vagy teljesen elhallgatott vélemények instabil biztonsága. Révén szeretnénk ismerőseivé válni mindazoknak, akiknek nem erkölcsi létfeltételük, hogy múltjukban latolgassák jelenük bűneit. S akiket nem a személyes aljasság döbönt végül rá a szabadság vágyára, hanem a szabadság lehetősége a személyes felelősség és boldogulás közösségi egyetemességére.

Szeretnénk közösségi önmagunkkal azonosak maradni egy olyan társadalomban, amely munkanélkülivé tette az emberi szolidaritást. S e lap célkitűzéseiben szeretnénk azonosságra törekedni mindazokkal, akik olyan társadalmat kívánnak, melyet épp e szolidaritás tesz emberivé. S melynek hitelt a "hatalom akarása" helyett a szabadság akarása ad mindenekelőtt.²

A „szamizdat” folyóirat hiteles szövegét lásd: Ellenpontok. Csíkszereda, 2000. Pro-Print Könyvkiadó (Múltunk könyvek), 29-30. o.

¹ A beköszöntő elején található, historizáló felvezetőt nem közöljük.

² A beköszöntőt Ara-Kovács Attila írta.

